

GÖKYÜZÜ GÜNLÜĞÜ

Bir yandan yaz takımyıldızları ve gökyüzünün en zengin bölgesi olan Yay takımyıldızı yükselirken, uzun süredir akşam gökyüzünde olmayan Venüs, artık Güneş battıktan sonra kısa süreliğine de olsa gözlenebiliyor.

Mayıs'ın başlarında, Venüs'ü görebilmek için, Güneş battıktan yaklaşık yarım saat sonra Güneş'in battığı yöne, yaklaşık batı-kuzeybatı yönüne bakmak gerekiyor. Venüs, o kadar parlak ki, yaz gökyüzündeki en parlak yıldızlardan bile yaklaşık 40 kat fazla ışık yayıyor. Bu özelliği sayesinde onu alacakaranlıkta kolayca görebiliyoruz. Ne var ki, gezegen, önümüzdeki birkaç ay boyunca ufuktan fazla yükselmiyor. Mayıs ayı ortalarında, Güneş'ten yaklaşık bir saat sonra batmış olacağı için, Venüs'ü gözlemek için, süre çok sınırlı. Venüs, parlaklığı sayesinde gökyüzünde kolayca bulunabilse de, bu sıralar ufuktan fazla yükselmediği için, gözlem yeri seçimi önemli. Gezegeni görebilmek için, batı ufkunun açık olduğu bir yer seçmek gerekiyor. Gezegen batarken, hava henüz tam olarak kararmamış olacağından, gezegeni bulmak güç olabilir. Böyle bir durumda, en iyi yardımcı bir dürbündür. Bir dürbün, gözümüze daha fazla ışık ulaşmasını sağlar ve baktığımız cismi görmemizi kolaylaştırır.

Uzun süredir akşam gökyüzünde görmeye alıştığımız Satürn, Mayıs'ın ortalarında gece yarısından kısa bir süre önce batıyor. Gezegen, haziran ortasında, çok daha erken, Güneş battıktan yaklaşık 1,5 saat sonra batmış oluyor. Satürn, İkizler'de yer alıyor ve Haziran ortalarında, İkizler'in yıldızları Castor ve Pollux'la bir doğru oluşturacak biçimde dizilecekler. Dizinin bir kenarında bulunan sarı gökcismi Satürn.

Gökyüzünün ikinci parlak gezegeni Jüpiter, Güneş battığında güney yönünde iyice yükselmiş oluyor. Gezegen, Başak Takımyıldızı sınırları içinde bulunuyor ve Haziran ayının ortalarına geldiğimizde gece yarısından kısa bir süre sonra batıyor.

Merkür, Haziran'ın ikinci haftasına kadar sabah gökyüzünde. Merkür'ü gözlemek için, Güneş doğmadan 45 dakika önce doğu ufkunun hemen üzerine bakmak gerekiyor. Gezegen Haziran ayının ikinci haftasından başlayarak akşam gökyüzünde yer alıyor. Merkür, Haziran sonunda Venüs ve Satürn'le yaklaşacak.

Mars, gece yarısından sonra, Jüpiter batarken doğuyor. Gezegeni görebilmek için, sabah hava aydınlanmadan önce güneydoğu ufku üzerine bakmak gerekiyor.

Ay, 16 Mayıs'ta ilkdördün, 23 Mayıs'ta dolunay, 30 Mayıs'ta sondördün, 6 Haziran'da yeniay, 15 Haziran'da ilkdördün hallerinde olacak.

Alp Akoğlu

